

UREDBA (EU) št. 912/2014 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 23. julija 2014****o vzpostavitvi okvira za upravljanje finančnih odgovornosti, povezanih s sodišči za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ustanovljenimi z mednarodnimi sporazumi, katerih pogodbenica je Evropska unija**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe so neposredne tuje naložbe vključene v seznam zadev, ki spadajo na področje skupne trgovinske politike. V skladu s točko (e) člena 3(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ima Unija izključno pristojnost v zvezi s skupno trgovinsko politiko in je lahko pogodbenica mednarodnih sporazumov, ki vključujejo določbe o neposrednih tujih naložbah.
- (2) Sporazumi, ki zagotavljajo zaščito naložb, lahko vključujejo mehanizem za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ki vlagatelju iz tretje države omogoča, da vloži tožbo zoper državo, v kateri je opravil naložbo. Spori med vlagatelji in državo se lahko razrešijo z odločbo o denarnem nadomestilu. Poleg tega pri vsakem takem primeru neizogibno nastanejo precejšnji stroški izvajanja arbitraže in stroški, povezani s pripravo obrambe v zadevi.
- (3) Mednarodna odgovornost za obravnavo v postopku za reševanje sporov sledi delitvi pristojnosti med Unijo in državami članicami. Unija bo zato načeloma odgovorna za pripravo obrambe zoper kakršno koli tožbo o domnevni kršitvi pravil iz sporazuma, ki spadajo v izključno pristojnost Unije, ne glede na to, ali zadevno obravnavo zagotovi Unija sama ali država članica.
- (4) Sporazumi Unije bi morali tujim vlagateljem zagotavljati enako visoko, vendar ne višje stopnje zaščite, kot jo pravo Unije in splošna načela, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, zagotavljajo vlagateljem iz Unije. Sporazumi Unije bi morali zagotavljati spoštovanje in varstvo zakonodajnih pooblastil Unije in njene pravice do urejanja.
- (5) Kadar je Unija kot subjekt s pravno osebnostjo mednarodnopravno odgovorna za obravnavo, ki jo zagotovi, se pričakuje, da v skladu z mednarodnim pravom ob zanjo neugodni odločbi plača morebitne zneske in krije stroške vseh sporov. Vendar je lahko neugodna odločba posledica bodisi obravnave, ki jo zagotovi Unija sama, bodisi obravnave, ki jo zagotovi država članica. Zato ne bi bilo pravično, če bi bilo treba v primeru obravnave, ki jo zagotovi država članica, zneske na podlagi odločbe in stroške arbitraže plačati iz proračuna Unije, razen če se zadevna obravnava zahteva na podlagi prava Unije. Zato je nujno, da se v okviru prava Unije finančna odgovornost razporedi med Unijo samo in državo članico, odgovorno za zagotovitev obravnave, in sicer na podlagi meril iz te uredbe.

⁽¹⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 16. aprila 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 23. julija 2014.

- (6) Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 6. aprila 2011 o prihodnji evropski mednarodni naložbeni politiki izrecno pozval k vzpostavitvi mehanizma iz te uredbe. Poleg tega je Svet v svojih sklepih z dne 25. oktobra 2010 o celoviti mednarodni naložbeni politiki Komisijo pozval, naj preuči to zadevo.
- (7) Finančna odgovornost bi se morala dodeliti subjektu, pristojnemu za obravnavo, za katero je bilo ugotovljeno, da ni skladna z zadevnimi določbami sporazuma. Zato bi morala Unija, kadar zadevno obravnavo zagotovi institucija, organ, urad ali agencija Unije, sama prevzeti finančno odgovornost. Kadar zadevno obravnavo zagotovi država članica, bi morala finančno odgovornost prevzeti zadevna država članica. Vendar bi morala Unija sama prevzeti finančno odgovornost, ko država članica deluje v skladu s pravom Unije, na primer pri prenosu direktive, ki jo sprejme Unija, v nacionalno zakonodajo, če se zadevna obravnava zahteva na podlagi prava Unije. Ta uredba bi morala predvideti tudi možnost, da se posamezna zadeva nanaša tako na obravnavo, ki jo zagotovi država članica, kot na obravnavo, ki se zahteva na podlagi prava Unije, in bi morala zajemati vse ukrepe, ki jih sprejmejo države članice in Unija. Države članice in Unija bi morale v takih primerih prevzeti finančno odgovornost za posamezno obravnavo, ki jo zagotovi katera koli od njih.
- (8) Unija bi morala vedno delovati kot tožena stranka, kadar spor izključno zadeva obravnavo, ki jo zagotovijo institucije, organi, uradi ali agencije Unije, zato da sama prevzame morebitno finančno odgovornost, ki izhaja iz spora v skladu z navedenimi merili.
- (9) Kadar bi država članica prevzela morebitno finančno odgovornost, ki izhaja iz spora, je pravično in ustrezno, da ta država članica deluje kot tožena stranka in tako pripravi obrambo v zvezi z obravnavo, ki jo je zagotovila vlagatelj. Ureditve iz te uredbe naj bi zagotovile, da proračun Unije in nefinančna sredstva Unije niti začasno niso obremenjeni s stroški sodnega postopka ali kakršnimi koli zneski, naloženimi z odločbo proti zadevni državi članici.
- (10) Kljub temu je mogoče, da države članice dajo prednost temu, da Unija deluje kot tožena stranka v tovrstnih sporih, na primer zaradi tehničnega strokovnega znanja. Zato bi države članice morale imeti možnost, da zavrnejo delovanje v vlogi tožene stranke, in sicer brez poseganja v njihovo finančno odgovornost.
- (11) Nujno je, da v izjemnih okoliščinah Unija sama deluje kot tožena stranka v sporih, ki vključujejo obravnavo, ki jo zagotovi država članica, da se ustrezno zaščitijo interesi Unije. Te okoliščine so omejene na zadeve, ko spor vključuje tudi obravnavo, ki jo zagotovi Unija, kadar se zdi, da se obravnava, ki jo zagotovi država članica, zahteva na podlagi prava Unije, ter kadar se podobna obravnava izpodbija v povezani tožbi zoper Unijo v okviru Svetovne trgovinske organizacije (STO), kadar je bilo ustanovljeno razsodišče in se tožba nanaša na isto posebno pravno vprašanje ter kadar je treba zagotoviti dosledno utemeljitev v zadevi v okviru STO.
- (12) Kadar Unija deluje kot tožena stranka v zadevah, ki vključujejo ukrepe države članice, bi morala Komisija obrambo voditi na način, ki ščiti finančne interese zadevne države članice.
- (13) Odločitve, ali bi kot tožena stranka morala delovati Unija ali država članica, bi morale biti sprejete v okviru iz te uredbe. Ustrezno je, da Komisija takoj obvesti Evropski parlament in Svet o tem, kako se ta okvir uporablja.

- (14) Ta uredba bi morala določiti nekatere praktične ureditve za izvajanje arbitražnih postopkov v sporih v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi država članica. S temi ureditvami bi si bilo treba prizadevati za čim boljše upravljanje spora in hkrati zagotavljati spoštovanje dolžnosti lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter obrambo in zaščito interesov zadevne države članice.
- (15) Na podlagi teh ureditev bi morala Unija, kadar deluje kot tožena stranka, zagotoviti zlasti tesno sodelovanje, vključno s takojšnjim obveščanjem o kakršnih koli pomembnih postopkovnih ukrepih, predložitvijo zadevnih dokumentov, pogostimi posvetovanji in sodelovanjem v delegaciji v okviru postopka.
- (16) Kadar država članica deluje kot tožena stranka, je ustrezno, da v skladu z dolžnostjo lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU Komisijo obvešča o poteku zadeve ter zlasti zagotavlja pravočasno obveščanje o kakršnih koli pomembnih postopkovnih ukrepih, predložitev zadevnih dokumentov, pogosta posvetovanja in sodelovanje v delegaciji v okviru postopka. Primerno je tudi, da ima Komisija ustrezno možnost, da opredeli kakršno koli pravno vprašanje ali kateri koli drug vidik, ki je v interesu Unije in je izpostavljen v sporu.
- (17) Brez poseganja v izid arbitražnih postopkov bi morale biti državi članici omogočeno, da kadar koli sprejme finančno odgovornost v primeru, da bo treba izplačati nadomestilo. V takem primeru bi morale biti mogoče, da država članica in Komisija skleneta dogovore za periodična plačila stroškov in za plačilo kakršnih koli nadomestil. Vendar to ne pomeni, da država članica potrjuje, da je zahtevek v sporu utemeljen. Komisiji bi morale biti v takem primeru omogočeno, da sprejme sklep, s katerim od države članice zahteva, naj vnaprej plača te stroške. V primeru, da sodišče plačilo stroškov naloži Uniji, bi morala Komisija zagotoviti, da se vsako predplačilo stroškov takoj povrne zadevni državi članici.
- (18) V nekaterih primerih je morda ustrezno, da se doseže poravnava ter se tako izogne dragi in nepotrebni arbitraži. Treba je določiti postopek za tovrstne poravnave. Tak postopek bi moral Komisiji, ki ravna v skladu s postopkom pregleda, omogočiti, da sklene poravnavo v zadevi, ki vključuje finančno odgovornost Unije, kadar je to v interesu Unije. Kadar se zadeva nanaša tudi na obravnavo, ki jo zagotovi država članica, je ustrezno, da bi lahko Unija poravnavo v sporu sklenila le, če ta ne bi imela finančnih ali proračunskih posledic za zadevno državo članico. V takih primerih bi bilo ustrezno, da bi se med Komisijo in zadevno državo članico vzpostavilo tesno sodelovanje in opravila posvetovanja. Državi članici bi bilo treba še naprej pustiti možnost sklenitve poravnave v vsaki fazi postopka, a pod pogojem, da sprejme polno finančno odgovornost in da je vsaka taka poravnava v skladu s pravom Unije.
- (19) Kadar je plačilo zneska na podlagi odločbe naloženo Uniji, bi morala ta navedeni znesek plačati brez odlašanja. Komisija bi morala poskrbeti za plačilo takšnih zneskov, razen če država članica ni že sprejela finančne odgovornosti.
- (20) Komisija bi se morala podrobno posvetovati z zadevno državo članico, da se doseže dogovor o razporeditvi finančne odgovornosti. Kadar Komisija ugotovi, da je država članica odgovorna, slednja pa se s to ugotovitvijo ne strinja, bi morala Komisija plačati naložene zneske in hkrati na državo članico nasloviti sklep, s katerim od nje zahteva, naj zadevne zneske skupaj z ustreznimi obrestmi prispeva v proračun Unije. Obresti, ki se plačajo, bi morale biti določene v skladu s členom 78(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Člen 263 PDEU je na voljo v primerih, ko država članica meni, da sklep ne izpolnjuje meril iz te uredbe.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (21) V proračunu Unije bi moralo biti zagotovljeno kritje za odhodke, ki izhajajo iz sporazumov, katerih pogodbenica je Unija ter ki vključujejo določbe o neposrednih tujih naložbah in omogočajo reševanje sporov med vlagatelji in državo. Če finančno odgovornost v skladu s to uredbo prevzamejo države članice, bi morala biti Unija sposobna bodisi zbrati prispevke zadevne države članice pred izplačilom zadevnih odhodkov bodisi najprej izplačati zadevne odhodke in naknadno prejeti povračilo od zadevne države članice. Dopustiti bi bilo treba uporabo obeh mehanizmov proračunske obravnave, in sicer glede na izvedljivost, zlasti s časovnega vidika. Za oba mehanizma velja, da bi morali biti prispevki ali povračila, ki jih plača zadevna država članica, obravnavani kot notranji namenski prejemki proračuna Unije. Proračunska sredstva, ki izhajajo iz teh notranjih namenskih prejemkov, bi morala zajemati ne samo zadevne odhodke, ampak bi morala biti omogočena tudi njihova dodelitev drugim delom proračuna Unije, s katerimi so bila zagotovljena začetna proračunska sredstva za izplačilo zadevnih odhodkov v okviru drugega mehanizma.
- (22) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila.
- (23) Izvedbena pooblastila, povezana s členom 9(2) in (3), členom 13(1), členom 14(8), členom 15(3) in členom 16(3), bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.
- (24) Svetovalni postopek bi bilo treba uporabiti za sprejetje odločitev, da Unija deluje kot tožena stranka na podlagi člena 9(2), saj mora Unija v teh primerih prevzeti obrambo, vendar bi morale države članice ohraniti nadzor nad tem. Svetovalni postopek bi bilo treba uporabiti za sprejetje odločitev v zvezi s poravnavo sporov v skladu s členom 15(3), glede na to, da bodo te odločitve imele kvečjemu začasen vpliv na proračun Unije, saj se bo od zadevne države članice zahtevalo, naj prevzame kakršno koli finančno odgovornost, ki izhaja iz spora, in zaradi podrobnih meril iz te uredbe v zvezi s sprejemljivostjo takšnih poravnav –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se brez poseganja v delitev pristojnosti, določenih v PDEU, uporablja za postopke za reševanje sporov med vlagatelji in državo, ki se izvajajo v skladu s sporazumom, katerega pogodbenice so Unija ali Unija in njene države članice, in ki jih je sprožila tožeča stranka iz tretje države. Zlasti sprejetje in uporaba te uredbe ne vplivata na razmejitve pristojnosti, določenih v Pogodbah, tudi v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovijo države članice ali Unija in jo tožeča stranka izpodbija v postopku reševanja spora med vlagatelji in državo, ki se izvaja v skladu s sporazumom.
2. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* v informativne namene objavi seznam sporazumov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, in ga posodablja.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „sporazum“ pomeni kateri koli mednarodni sporazum, katerega pogodbenice so Unija ali Unija in njene države članice, ki vključuje določbe o neposrednih tujih naložbah ter omogoča reševanje sporov med vlagatelji in državo;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (b) „stroški, ki izhajajo iz arbitraže“ pomenijo pristojbine in stroške arbitražnega sodišča in arbitražne ustanove, stroške zastopanja ter odhodke, ki jih je arbitražno sodišče naložilo tožeči stranki, kot so stroški prevoda, stroški pravne in ekonomske analize in drugi zadevni stroški v zvezi z arbitražnim postopkom;
- (c) „spor“ pomeni tožbo, ki jo tožeča stranka vložijo proti Uniji ali državi članici v skladu s sporazumom in o kateri bo odločalo arbitražno sodišče;
- (d) „reševanje sporov med vlagatelji in državo“ pomeni mehanizem, določen v sporazumu, s katerim lahko tožeča stranka vložijo tožbe proti Uniji ali državi članici;
- (e) „država članica“ pomeni eno ali več držav članic Evropske unije;
- (f) „zadevna država članica“ pomeni državo članico, ki je zagotovila obravnavo, ki domnevno ni v skladu s sporazumom;
- (g) „finančna odgovornost“ pomeni obveznost plačila zneska, ki ga naloži arbitražno sodišče ali ki se sporazumno določi v okviru poravnave, vključno s stroški, ki izhajajo iz arbitraže;
- (h) „poravnava“ pomeni kateri koli sporazum med Unijo ali državo članico, ali obema, na eni strani ter tožečo stranko na drugi strani, pri čemer se tožeča stranka strinja, da v zameno za plačilo zneska ali drugo dejanje, ki ni denarno plačilo, ne bo vložila tožbe, tudi kadar je poravnava zajeta v odločbi arbitražnega sodišča;
- (i) „arbitražno sodišče“ pomeni katero koli osebo ali organ, imenovan na podlagi sporazuma, da odloči o sporu med vlagatelji in državo;
- (j) „tožeča stranka“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki lahko vložijo zahtevek za reševanje sporov med vlagatelji in državo v skladu s sporazumom, ali katero koli fizično ali pravno osebo, ki so ji bili v skladu s sporazumom zakonito dodeljeni zahtevki tožeče stranke;
- (k) „pravo Unije“ pomeni PDEU in PEU ter vse pravne akte Unije iz drugega, tretjega in četrtega odstavka člena 288 PDEU in vse mednarodne sporazume, katerih pogodbenica so Unija ali Unija in njene države članice; samo v tej uredbi „pravo Unije“ ne pomeni določb za zaščito naložb v sporazumu;
- (l) „se zahteva na podlagi prava Unije“ se nanaša na obravnavo, ko bi se zadevna država članica domnevni kršitvi sporazuma lahko izognila le, če ne bi izpolnila obveznosti na podlagi prava Unije, na primer, ko nima nobene diskrecijske pravice ali možnosti proste presoje glede rezultata, ki naj bi se dosegel.

POGLAVJE II

RAZPOREDITEV FINANČNE ODGOVORNOSTI

Člen 3

Merila za razporeditev

1. Finančna odgovornost, ki izhaja iz spora na podlagi sporazuma, se razporedi v skladu z naslednjimi merili:
  - (a) Unija prevzame finančno odgovornost, ki izhaja iz obravnave, ki jo zagotovijo institucije, organi, uradi ali agencije Unije;

- (b) zadevna država članica prevzame finančno odgovornost, ki izhaja iz obravnave, ki jo zagotovi ta država članica;
- (c) kot izjema od točke (b) Unija prevzame finančno odgovornost, ki izhaja iz obravnave, ki jo zagotovi država članica, kadar se taka obravnava zahteva na podlagi prava Unije.

Ne glede na točko (c) prvega pododstavka je v primeru, kadar se od zadevne države članice zahteva, naj ukrepa v skladu s pravom Unije, da se odpravi neskladnosti s pravom Unije predhodnega ukrepanja, ta država članica finančno odgovorna, razen če se je to predhodno ukrepanje zahtevalo na podlagi prava Unije.

2. Kadar je v tej uredbi tako določeno, Komisija sprejme sklep, ki določa finančno odgovornost zadevne države članice v skladu z merili iz odstavka 1. O takem sklepu se obvestita Evropski parlament in Svet.

3. Ne glede na odstavek 1 tega člena zadevna država članica prevzame finančno odgovornost, kadar:

(a) je sprejela morebitno finančno odgovornost v skladu s členom 12 ali

(b) sprejme poravnavo v skladu s členom 15.

4. Ne glede na odstavek 1 tega člena Unija prevzame finančno odgovornost, kadar Unija deluje kot tožena stranka v skladu s členom 4.

POGLAVJE III

IZVAJANJE POSTOPKOV ZA REŠEVANJE SPOROV

ODDELEK 1

Izvajanje postopkov za reševanje sporov v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi Unija

Člen 4

Obravnava, ki jo zagotovi Unija

1. Unija deluje kot tožena stranka, kadar se spor nanaša na obravnavo, ki jo zagotovijo institucije, organi, uradi ali agencije Unije.

2. Kadar Komisija od tožeče stranke prejme zahtevek za posvetovanja ali obvestilo, s katerim slednja izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov v skladu s sporazumom, o tem nemudoma uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

ODDELEK 2

Izvajanje postopkov za reševanje sporov v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi država članica

Člen 5

Obravnava, ki jo zagotovi država članica

Ta oddelek se uporablja v sporih, ki se v celoti ali delno nanašajo na obravnavo, ki jo zagotovi država članica.

Člen 6

Sodelovanje in posvetovanja med Komisijo in zadevno državo članico

1. Komisija in zadevna država članica v skladu z načelom lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU sprejmeta vse potrebne ukrepe za obrambo in varovanje interesov Unije in zadevne države članice.
2. Komisija in zadevna država članica se posvetujeta o upravljanju postopkov za reševanje sporov v skladu s to uredbo, pri čemer upoštevata morebitne roke, določene v tej uredbi in zadevnem sporazumu, ter si izmenjujeta informacije, ki so pomembne za izvajanje postopkov za reševanje sporov.

Člen 7

Zahtevek za posvetovanja

1. Kadar Komisija od tožeče stranke prejme zahtevek za posvetovanja v skladu s sporazumom, o tem nemudoma uradno obvesti zadevno državo članico. Kadar je bila država članica obveščena o zahtevku za posvetovanja ali je slednjega prejela, o tem nemudoma obvesti Komisijo.
2. Predstavniki zadevne države članice in Komisije so člani delegacije Unije pri posvetovanjih.
3. Zadevna država članica in Komisija druga drugi nemudoma zagotovita informacije, pomembne za zadevo.
4. Komisija o vseh takšnih zahtevkih za posvetovanja obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 8

Obvestilo o nameri o začetku arbitražnih postopkov

1. Kadar Komisija prejme obvestilo, s katerim tožeča stranka izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov v skladu s sporazumom, o tem nemudoma uradno obvesti zadevno državo članico. Ko tožeča stranka izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov zoper Unijo ali državo članico, Komisija Evropski parlament in Svet v 15 delovnih dneh od prejema obvestila obvesti o imenu tožeče stranke, določbah sporazuma, ki naj bi bile kršene, zadevnem gospodarskem sektorju, obravnavi, ki naj bi kršila sporazum, in znesku zahtevane odškodnine.
2. Kadar država članica prejme obvestilo, s katerim tožeča stranka izrazi namero o začetku arbitražnih postopkov, o tem nemudoma uradno obvesti Komisijo.
3. Komisija o vseh takšnih obvestilih o nameri o začetku arbitražnih postopkov obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 9

Status tožene stranke

1. Zadevna država članica deluje kot tožena stranka, razen v naslednjih primerih:
  - (a) Komisija po posvetovanjih v skladu s členom 6 v 45 dneh od prejema obvestila ali uradnega obvestila iz člena 8 sprejme odločitev v skladu z odstavkoma 2 ali 3 tega člena ali
  - (b) država članica po posvetovanjih v skladu s členom 6 Komisiji v 45 dneh od prejema obvestila ali uradnega obvestila iz člena 8 pisno potrdi, da ne namerava delovati kot tožena stranka.

V katerem koli od primerov iz točk (a) ali (b) Unija deluje kot tožena stranka.

2. Komisija lahko z izvedbenimi akti na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, ki ju posreduje državam članicam, v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2) odloči, da Unija deluje kot tožena stranka, kadar nastopi ena ali več naslednjih okoliščin:

(a) Unija prevzame celoto ali vsaj del morebitne finančne odgovornosti, ki izhaja iz spora v skladu z merili iz člena 3, ali

(b) spor se nanaša tudi na obravnavo, ki jo zagotovijo institucije, organi ali agencije Unije.

3. Komisija lahko z izvedbenimi akti na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, ki ju posreduje državam članicam, v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3) odloči, da Unija deluje kot tožena stranka, kadar se podobna obravnava izpodbija v povezani tožbi zoper Unijo v okviru STO, kadar je bilo ustanovljeno razsodišče in se tožba nanaša na isto posebno pravno vprašanje ter kadar je treba zagotoviti dosledno utemeljitev v zadevi v okviru STO.

4. Komisija pri ukrepanju v skladu s tem členom zagotovi, da Unija pri svoji obrambi štiti finančne interese zadevne države članice.

5. Komisija in zadevna država članica nemudoma po prejemu obvestila ali uradnega obvestila iz člena 8 začeta posvetovanja v skladu s členom 6 o vodenju zadeve v skladu s tem členom. Komisija in zadevna država članica zagotovita, da se spoštujejo vsi roki iz sporazuma.

6. Če Unija v skladu z odstavkoma 2 in 5 deluje kot tožena stranka, se Komisija z zadevno državo članico posvetuje o morebitnem zagovoru ali pripombah pred njihovim dokončnim oblikovanjem in predložitvijo. Predstavniki zadevne države članice so na zahtevo države članice in na njene stroške člani delegacije Unije na morebitni obravnavi, Komisija pa ustrezno upošteva interes države članice.

7. Komisija Evropski parlament in Svet nemudoma obvesti o vsakem sporu, v katerem se uporablja ta člen, in načinu, na katerega je bil uporabljen.

Člen 10

Izvajanje arbitražnih postopkov s strani države članice

1. Kadar država članica deluje kot tožena stranka, in sicer v vseh fazah spora, vključno z morebitno razveljavitvijo, pritožbo ali revizijo, slednja v skladu s členom 6:

(a) Komisiji pravočasno zagotovi ustrezne dokumente v zvezi s postopkom;

(b) Komisijo pravočasno obvesti o vseh pomembnih postopkovnih ukrepih in na zahtevo z njo začne posvetovanja, da bi ustrezno upoštevali kakršno koli pravno vprašanje ali kateri koli drug vidik, ki je v interesu Unije ter je izpostavljen v sporu in opredeljen s strani Komisije v nezavezujoči pisni analizi, ki jo predloži zadevni državi članici, ter

(c) na zahtevo Komisije in na njene stroške njenim predstavnikom omogoči, da so člani delegacije, ki zastopa državo članico.

2. Komisija državi članici zagotovi ustrezne dokumente v zvezi s postopkom, da se zagotovi čim učinkovitejša obramba.
3. Takoj ko je sprejeta odločba, država članica o tem obvesti Komisijo. Komisija o tem obvesti Evropski parlament in Svet.

Člen 11

Izvajanje arbitražnih postopkov s strani Unije

1. V skladu s členom 6 se v arbitražnih postopkih, kadar Unija deluje kot tožena stranka v kakršnih koli sporih, v katerih bi morala država članica prevzeti celoto ali del morebitne finančne odgovornosti, uporabljajo naslednje določbe:
  - (a) Komisija sprejme vse potrebne ukrepe za obrambo in varovanje interesov zadevne države članice;
  - (b) zadevna država članica Komisiji zagotovi vso potrebno pomoč;
  - (c) Komisija zadevni državi članici zagotovi ustrezne dokumente v zvezi s postopkom, jo obvešča o vseh pomembnih postopkovnih ukrepih in začne posvetovanja z njo, kadar koli zadevna država članica to zahteva, da se zagotovi čim učinkovitejša obramba;
  - (d) Komisija in zadevna država članica pripravita obrambo v tesnem sodelovanju ter
  - (e) delegacija Unije v okviru postopka vključuje Komisijo in predstavnike zadevne države članice, razen če slednja obvesti Komisijo, da ne namerava sodelovati v delegaciji Unije v okviru postopka.
2. Komisija Evropski parlament in Svet redno obvešča o poteku arbitražnih postopkov iz odstavka 1.

Člen 12

Sprejem morebitne finančne odgovornosti s strani zadevne države članice, kadar je Unija tožena stranka

Kadar Unija deluje kot tožena stranka v kakršnih koli sporih, v katerih bi morala država članica prevzeti celoto ali del morebitne finančne odgovornosti, lahko zadevna država članica kadar koli sprejme morebitno finančno odgovornost, ki izhaja iz arbitraže. V ta namen lahko zadevna država članica in Komisija skleneta dogovore, ki med drugim zadevajo:

- (a) mehanizme za periodična plačila stroškov, ki izhajajo iz arbitraže;
- (b) mehanizme za plačilo kakršnih koli zneskov, naloženih z odločbo proti Uniji.

POGLAVJE IV

PORAVNAVE SPOROV V PRIMERIH, KADAR JE UNIJA TOŽENA STRANKA

Člen 13

Poravnave sporov v zvezi z obravnavo, ki jo zagotovi Unija

1. Če Komisija meni, da bi bila poravnava spora v zvezi z obravnavo, ki jo izključno zagotovi Unija, v interesu Unije, lahko za odobritev poravnave sprejme izvedbeni akt. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3).

2. Če poravnava poleg plačila denarnega zneska morebiti zajema še drug ukrep, se uporabijo ustrezni postopki za tak ukrep.

Člen 14

Poravnava sporov v zvezi z obravnavo, ki jo v celoti ali delno zagotovi država članica, kadar Unija želi skleniti poravnavo

1. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v zvezi z obravnavo, ki jo v celoti ali delno zagotovi država članica, in Komisija meni, da bi bila poravnava spora v finančnem interesu Unije, se Komisija najprej posvetuje z zadevno državo članico v skladu s členom 6. Država članica prav tako lahko začne taka posvetovanja s Komisijo.

2. Če se Komisija in zadevna država članica strinjata s poravnavo spora, si zadevna država članica prizadeva skleniti dogovor s Komisijo, v katerem se določijo potrebni elementi za pogajanja in izvršitev poravnave.

3. Kadar je Unija tožena stranka v sporu, ki vključuje finančno odgovornost države članice, ne pa tudi Unije, lahko poravnavo spora v skladu s členom 15 sklene le zadevna država članica.

4. Kadar je Unija tožena stranka v skladu s točko (b) člena 9(1), lahko Komisija po posvetovanjih v skladu s členom 6(1) odloči skleniti poravnavo spora, če je ta v finančnem interesu Unije. V okviru takšne odločitve zagotovi celovito in uravnoteženo analizo dejanskega stanja ter pravno razlago, iz katerih so razvidni finančni interesi Unije.

5. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v skladu s členom 9(2), ki vključuje zgolj finančno odgovornost Unije, ne pa tudi države članice, lahko Komisija odloči skleniti poravnavo spora.

6. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v skladu s členom 9(2), ki vključuje finančno odgovornost Unije in države članice, Komisija ne sme skleniti poravnave spora brez soglasja zadevne države članice. Zadevna država članica lahko predloži celovito analizo učinka predlagane poravnave na njene finančne interese. Kadar se država članica ne strinja s poravnavo spora, lahko Komisija kljub temu odloči skleniti poravnavo, če ta nima finančnih ali proračunskih posledic za zadevno državo članico, in sicer na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, v katerih se upošteva analiza države članice ter iz katerih so razvidni finančni interesi Unije in zadevne države članice. V tem primeru se člen 19 ne uporablja.

7. Pogoji poravnave na podlagi odstavkov 4, 5 in 6 ne vključujejo drugih ukrepov s strani zadevne države članice razen plačila denarnega zneska.

8. Kakršne koli poravnave na podlagi tega člena je treba odobriti z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3).

Člen 15

Poravnava sporov v zvezi z obravnavo, ki jo izključno zagotovi država članica, kadar država članica želi skleniti poravnavo

1. Kadar je Unija tožena stranka v sporu, ki zadeva izključno obravnavo, ki jo zagotovi država članica, lahko zadevna država članica predlaga poravnavo spora, kadar:

(a) zadevna država članica sprejme kakršno koli morebitno finančno odgovornost, ki nastane zaradi te poravnave;

(b) je kakršen koli sporazum o poravnavi izvršljiv le proti zadevni državi članici ter

(c) so pogoji poravnave združljivi s pravom Unije.

2. Komisija in zadevna država članica začeta posvetovanja za ocenitev namere države članice, da sklene poravnavo spora.

3. Zadevna država članica uradno obvesti Komisijo o osnutku sporazuma o poravnavi. Šteje se, da je Komisija sprejela osnutek sporazuma o poravnavi, razen če v 90 dneh po tem, ko jo je država članica uradno obvestila o osnutku poravnave, ne odloči drugače z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2), če oceni, da osnutek poravnave ne izpolnjuje vseh pogojev iz odstavka 1 tega člena. Ko je osnutek poravnave sprejet, Komisija sprejme vse potrebne ukrepe za uveljavitev sporazumov o poravnavi.

Člen 16

Poravnava sporov v zvezi z obravnavo, ki jo delno zagotovi država članica, kadar ta država članica želi skleniti poravnavo

1. Kadar je Unija tožena stranka v sporu v zvezi z obravnavo, ki jo delno zagotovi država članica, in kadar država članica meni, da bi bila poravnava spora v njenem finančnem interesu, se najprej posvetuje s Komisijo v skladu s členom 6.

2. Če se Komisija in zadevna država članica strinjata s poravnavo spora, si zadevna država članica prizadeva skleniti dogovor s Komisijo, v katerem se določijo potrebni elementi za pogajanja in izvršitev poravnave.

3. Če Komisija ne privoli v poravnavo spora, se lahko na podlagi celovite in uravnotežene analize dejanskega stanja ter pravne razlage, ki ju posreduje državam članicam, z izvedbenim aktom odloči, da zavrne poravnavo. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22(3).

POGLAVJE V

PLAČILO ZNESKOV NA PODLAGI KONČNIH ODLOČB ALI PORAVNAV

Člen 17

Področje uporabe

To poglavje se uporablja, kadar Unija deluje kot tožena stranka v sporu.

Člen 18

Postopek za plačilo zneskov na podlagi odločb ali poravnav

1. Tožeča stranka, v korist katere je bila izdana končna odločba v zvezi s sporazumom, lahko Komisiji predloži zahtevek za plačilo zneska na podlagi navedene odločbe. Komisija plača vsak tak znesek, razen kadar je zadevna država članica sprejela finančno odgovornost v skladu s členom 12, v tem primeru pa zneske plača država članica.

2. Kadar poravnava v skladu s členom 13 ali 14 ni zajeta v odločbi, lahko tožeča stranka Komisiji predloži zahtevek za plačilo zneska, naloženega s to poravnavo. Komisija vsak tak znesek poravnave plača v morebitnih zadevnih rokih iz sporazuma o poravnavi.

Člen 19

Postopek, kadar ni sporazuma o finančni odgovornosti

1. Kadar Unija deluje kot tožena stranka v skladu s členom 9 in Komisija meni, da bi morala zadevna država članica na podlagi meril iz člena 3(1) delno ali v celoti plačati znesek, naložen z odločbo ali poravnavo, ali stroške, ki izhajajo iz arbitraže, se uporabi postopek iz odstavkov 2 do 5 tega člena.
2. Komisija in zadevna država članica takoj začneta posvetovanja, da se doseže dogovor o finančni odgovornosti zadevne države članice in, kadar je to ustrezno, Unije.
3. V treh mesecih od prejema zahtevka s strani Komisije za plačilo zneska, naloženega z odločbo ali poravnavo, ali stroškov, ki izhajajo iz arbitraže, Komisija sprejme sklep, naslovljen na zadevno državo članico, v katerem določi znesek, ki ga mora plačati navedena država članica. Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o takšnem sklepu in njegovi finančni utemeljitvi.
4. Zadevna država članica mora najpozneje v šestih mesecih po začetku veljavnosti sklepa Komisije v proračun Unije poravnati znesek, naložen z odločbo ali poravnavo, ali stroške, ki izhajajo iz arbitraže, razen če v dveh mesecih od začetka veljavnosti sklepa iz odstavka 3 ugovarja zoper odločitev Komisije. Zadevna država članica je odgovorna za kakršne koli zapadle obresti po stopnji, ki se uporablja za druga denarna sredstva, dolgovana v proračun Unije.
5. Komisija v primeru ugovora države članice, s katerim se Komisija ne strinja, v šestih mesecih od prejema ugovora države članice sprejme sklep in od zadevne države članice zahteva povrnitev zneska, ki ga je plačala Komisija, skupaj z obrestmi po stopnji, ki se uporablja za druga denarna sredstva, dolgovana v proračun Unije.
6. Sklepi Komisije v skladu z odstavkoma 3 in 5 se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 20

Predplačilo stroškov, ki izhajajo iz arbitraže

1. Komisija lahko sprejme sklep, s katerim od zadevne države članice zahteva vnaprejšnje plačilo finančnih prispevkov v proračun Unije v zvezi s predvidljivimi ali nastalimi stroški, ki izhajajo iz arbitraže. Tak sklep o finančnih prispevkih je sorazmeren in skladen z merili iz člena 3.
2. Če stroške, ki izhajajo iz arbitraže, arbitražno sodišče naloži Uniji in je zadevna država članica izvajala periodična plačila teh stroškov, Komisija zagotovi, da se državi članici, ki je izvedla predplačilo, izplačajo skupaj z obrestmi po stopnji, ki se uporablja za druga denarna sredstva, dolgovana v proračun Unije.

Člen 21

Plačilo s strani države članice

Povračilo ali vplačilo države članice v proračun Unije, da se poravna znesek, naložen z odločbo ali poravnavo, ali stroški, ki izhajajo iz arbitraže, vključno s tistimi iz člena 20(1) te uredbe, se šteje za notranje namenske prejemke v smislu člena 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012. Lahko se uporabi za kritje odhodkov, ki izhajajo iz sporazumov, sklenjenih v skladu s členom 218 PDEU, ki zagotavljajo reševanje sporov med vlagatelji in državo, ali dodelitev drugim delom proračuna, iz katerih so se prvotno krili zneski, naloženi z odločbo ali poravnavo, ali stroški, ki izhajajo iz arbitraže.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 22

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za sporazume o naložbah, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1219/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 23

Poročilo in pregled

1. Komisija v rednih časovnih presledkih Evropskemu parlamentu in Svetu predloži podrobno poročilo o izvajanju te uredbe. To poročilo vsebuje vse ustrezne informacije, vključno s seznamom tožb, vloženih proti Uniji ali državam članicam, povezanimi postopki, sodbami in finančnim učinkom na proračun Unije. Prvo poročilo predloži do 18. septembra 2019. Nadaljnja poročila nato predloži vsaka tri leta.
2. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto predloži seznam zahtevkov za posvetovanja od tožečih strank ter tožb in arbitražnih odločitev.
3. Komisija lahko na podlagi svojih ugotovitev Evropskemu parlamentu in Svetu skupaj s poročilom iz odstavka 1 predloži predlog za spremembo te uredbe.

Člen 24

Spori na podlagi sporazumov, sklenjenih pred začetkom veljavnosti te uredbe

Kar zadeva spore na podlagi sporazumov, ki jih zajema člen 1 in ki so bili sklenjeni pred 17. septembrom 2014, se ta uredba uporablja zgolj v zvezi s spori, v katerih je bil zahtevek za arbitražo vložen po 17. septembru 2014 in ki zadevajo obravnavo, ki je bila zagotovljena po 17. septembru 2014.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 23. julija 2014

Za Evropski parlament

Predsednik

M. SCHULZ

Za Svet

Predsednik

S. GOZI

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1219/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o prehodnih dogovorih za dvostranske sporazume o naložbah med državami članicami in tretjimi državami (UL L 351, 20.12.2012, str. 40).

Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije

Sprejetje in uporaba te uredbe ne posegata v delitev pristojnosti na podlagi Pogodb ter se ne razlagata kot izvajanje deljene pristojnosti s strani Unije na področjih, na katerih se pristojnost Unije ne izvaja.
